

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу

ГУН ЦЗЕХУН

**«МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РЕНОВАЦІЇ ПРОМИСЛОВИХ БУДІВЕЛЬ ПІД ГОТЕЛІ
(НА ПРИКЛАДІ КИТАЮ)»**,

*представленої на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 19 –
архітектура та будівництво, спеціальності 191 – архітектура та містобудування*

Загальна характеристика роботи

Відгук складено на підставі вивчення рукопису дисертації Гун Цзехун «Методичні засади реновації промислових будівель під готелі (на прикладі Китаю)» та опублікованих нею за темою дисертаційного дослідження праць. Дисертація, подана на здобуття наукового ступеня кандидата архітектури за спеціальністю спеціальності 191 – архітектура та містобудування. Загальний обсяг роботи становить 232 сторінки, в тому числі: 160 сторінок основного тексту; 50 сторінок рисунків; список використаних джерел з 162 найменувань; 21 – додатки, з яких 4 – акти впровадження.

Актуальність теми дисертаційного дослідження

Дисертаційне дослідження присвячене проблемі адаптивного повторного використання промислової спадщини та забезпечення сталого розвитку суспільства. Значна кількість промислових підприємств епохи індустріалізації сьогодні не використовується за своїм первинним призначенням. Адже сучасні підприємства характеризуються виробництвом на основі високих технологій і потребують іншої матеріальної бази, насамперед інших будівель та територій. Питаннями функціональної адаптації та повторного використання виробничих об'єктів науковці систематично займаються від 50-х років ХХ ст. Питання подальшого використання таких архітектурних об'єктів сьогодні постало надзвичайно гостро. Особливо ж це стосується Китаю, де основний період масового промислового будівництва припав на другу половину ХХ сторіччя. Тому наведені у дисертації матеріали щодо кількості та складу непрацюючих

промислових будівель, а також щодо потреби країни в об'єктах туристичної інфраструктури, впевнено доводять актуальність даного наукового дослідження. При цьому існує не тільки проблема реабілітації планувальної структури колишніх промислових зон в структурі міст, але й відтворення архітектурно-художнього образу та збільшення композиційної значущості. Пристосування промислових об'єктів під готелі може стати перспективним напрямком реконструкції таких будівель та потребує наукового підґрунтя. Дослідження, проведені на прикладі Китаю, могли б бути розвинені та застосовані в Україні. Тому актуальність теми та практична спрямованість дисертаційного дослідження не викликають сумнівів.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій.

Масштабне коло розвідок, що їх авторка дисертації репрезентує у якості методологічної бази дисертаційного дослідження, а також звернення до праць, присвячених різним аспектам реконструкції промислових будівель та їх реновації під готелі, глибоке вивчення національного досвіду такої реновації – справляє цілком позитивне враження; ґрунтовним є й набір джерел фактичного матеріалу, які дисертантка піддає детальному і різноаспектному аналізу.

Авторкою проведені соціологічні опитування, інтерв'ювання архітекторів-практиків, що здійснювали таку реновацію, інженерів, будівельників, власників та інших зацікавлених сторін. Результати даних досліджень опрацьовані за допомогою комп'ютерних технологій (методика детально описана у тексті дисертації та в окремому додатку), підтверджені розрахунками та ілюстративним матеріалом.

Рівень обґрунтованості авторських рекомендацій та висновків підтверджено використанням загальних та спеціальних методик наукових досліджень. Запропоновані принципи, прийоми та рекомендації розкрито крізь призму авторського практичного, експериментального та конкурсного проектування.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Достовірність основних положень роботи підтверджується:

- результатами, отриманими здобувачкою в результаті критичного аналізу теоретичних робіт і практичного досвіду за обраною тематикою;
- застосуванням при здійсненні дослідження загальних та спеціальних наукових методів (порівняльного аналізу, узагальнення, систематизації, класифікації, графічного моделювання, методів економічних розрахунків, соціологічних методів, концептуального та експериментального проектування тощо);
- апробацією в авторських концептах і проєктах.

Вищенаведені аргументи доводять, що отримані основні положення дисертації достовірні і науково обґрунтовані, відповідають меті і завданням дослідження, не викликають сумніву та свідчать про високий рівень наукової підготовки.

Наукова новизна одержаних результатів

До основних наукових здобутків дисертації Гун Цзехун, що характеризуються науковою новизною, можна віднести: глибоко проаналізований та охарактеризований досвід реновації промислових будівель під готелі в Китаї; удосконалення класифікації таких готелів та промислових будівель, на основі яких вона здійснювалася; визначення моделі функціонально-просторової трансформації промбудівель під готельну функцію; формулювання загальних та спеціальних принципів такої реновації.

Авторкою також удосконалено методику встановлення вагомості чинників щодо здійснення реновації промислових будівель під готелі за допомогою процесу нечіткої аналітичної ієрархії (ФАНР).

В роботі, на підставі експериментального проектування з впровадженням методичних засад дисертаційного дослідження, визначені прийоми і розроблено рекомендації щодо їх практичного застосування при реновації промислових будівель під готелі в Китаї та інших країнах світу.

Практичне значення дослідження: Завдяки своїй актуальності та глибині проведених наукових досліджень, робота має велике практичне значення як для

реновації промислових будівель під готелі в Китаї, так і для реконструкції промислових будівель в цілому.

Одержані наукові результати, завдяки своїй багатовекторності, можуть використовуватися архітекторами, дизайнерами, інженерами-будівельниками при здійсненні проектів реконструкції промислових будівель під готелі та інші заклади громадського призначення; у наукових дослідженнях за спорідненою тематикою; у підготовці студентів-архітекторів у вищих навчальних закладах; а також слугувати підґрунтям для визначення напрямку реновації промислових будівель їхніми власниками та іншими зацікавленими сторонами.

Повнота викладу результатів дисертаційного дослідження в опублікованих роботах.

Здобувачкою опубліковано 10 наукових праць, в тому числі: 1 – у періодичному науковому фаховому виданні категорії «А», що цитується у реферативній базі Scopus, 2 статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б»; 3 – у наукових фахових виданнях інших країн, що належать до реферативних баз даних; 4 – тези наукових доповідей в збірках матеріалів міжнародних та всеукраїнських конференцій.

Здійснені наукові публікації повністю відображають результати даного дисертаційного дослідження та відповідають вимогам п.8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Оцінювання змісту та завершеності дисертації.

Представлений дисертанткою матеріал дає змогу схвально оцінити побудову дисертаційного дослідження, яке складається з: анотації (українською та англійською мовами); термінологічного словника; вступу; 3-х розділів з висновками; загальних висновків; списку використаних джерел та додатків.

У вступній частині чітко визначено концептуальні засади роботи, її структуру, до вступу включено інформацію про джерельну базу та залучені аналітичні методи, що дає змогу визначити основні напрямки роботи, її ключові аспекти. У вступі авторкою охарактеризована актуальність теми дослідження, визначена мета відповідає обраній темі та розкрита у завданнях. Предмет дослідження повністю узгоджений з назвою роботи і з об'єктом дослідження. Логічною видається застосована методика дослідження. Визначено наукову новизну і практичне значення одержаних результатів. Показана їх апробація.

У першому розділі **«Сучасні тенденції реконструкції промислових будівель під готельні заклади»** проаналізовані соціально-економічні та історико-архітектурні аспекти реконструкції промислових будівель, проведено глибокий аналіз складу промислової спадщини Китаю, опрацьовані наукові та літературні джерела за заданою тематикою, представлена велика кількість ілюстративного та аналітичного матеріалу. Проведена класифікація промислових будівель у Китаї, що підлягають реконструкції, а також, на основі аналізу досвіду реновації таких будівель під готелі – розроблена їх класифікація за різними ознаками.

У другому розділі **«Методика реновації промислових будівель під готельну функцію»** авторкою охарактеризована методика дослідження архітектурних аспектів реновації промислових будівель під готельну функцію, визначені та аналітично доведені (за допомогою вибудованої моделі нечіткої аналітичної ієрархії) основні фактори, що впливають на напрямки такої реновації, найголовнішими з яких визнані соціальні та нормативно-правові. Проведене функціонально-просторове моделювання, визначені принципові моделі трансформації промислових будівель під готелі (для окремих промислових будівель та споруд, а також їх комплексів). Удосконалена методика економічного оцінювання ефективності проведеної реновації та напрямків її здійснення. Запропонована узагальнена поетапна методика реновації промислових будівель під готельну функцію.

У третьому розділі **«Організація готельних закладів на основі реновації промислових будівель»** здобувачкою визначені основні загальні (принцип містобудівної цілісності; сталого розвитку; економічності; безпечності) та

спеціальні принципи реновації (продовження індустріальної культури; інтегрованої функціональної адаптації; орієнтованості на людину; відповідності обсягу простору), детально опрацьовані прийоми, що їх розкривають. На основі експериментального проектування представлено застосування методики, визначеної у попередньому розділі, визначені рекомендації щодо поетапного здійснення реновації промислових будівель під готелі. Охарактеризовані особливості містобудівної, конструктивної, інженерно-технічної трансформації на засадах сталого розвитку, гуманістичності, соціальної направленості та енергоефективності. Поряд з детальною характеристикою конструктивних та технічних аспектів здійснення реконструкції, особлива увага приділяється авторкою художньо-образним перетворенням, що відбуваються у процесі такої реновації, визначаються основні засади та прийоми такої трансформації.

У висновках авторці добре вдається підсумувати основні здобутки роботи, правильно розставити дослідницькі акценти, а отже й визначити основні положення, які виносяться на захист як провідні. Висновки подаються у чіткій відповідності до завдань, що їх сформульовано у вступній частині.

Характеризуючи дисертаційне дослідження в цілому, слід відзначити його високий науковий рівень, теоретичне і практичне значення найголовніших здобутків та представлення змістовного ілюстративного та аналітичного матеріалу.

Дискусійні положення та зауваження

Разом з позитивною оцінкою роботи в цілому маємо підстави висловити наступні побажання та зауваження.

1. Поданий у другому розділі аналіз наукових досліджень доцільно було проілюструвати за допомогою схем та/або таблиць. Це надало б змогу оцінити ступінь охоплення автором джерельної бази за темою дисертації, зокрема, наукових здобутків китайських вчених.

2. На нашу думку, науковій роботі додало б ваги, як би авторка згадала досвід реновації промислових будівель в Україні, навела приклади і можливі обсяги такої реновації в Україні.

3. Корисно було б сформулювати чіткий взаємозв'язок поміж класифікацією промислових будівель у Китаї, що підлягають реконструкції, та одержаними типами готельних закладів. А також визначити моделі промислових будівель найбільш придатних для трансформації під готелі.

4. До додатків було б корисно додати анкети та інші матеріали, що використовувалися для соціологічних опитувань за темою дослідження, а також долучити таблиці з характеристикою прикладів реновації промислових будівель у Китаї (52 приклади), аналітичні матеріали по яких детально представлені у першому розділі.

Вищезазначені зауваження мають рекомендаційний характер, не знижують загального позитивного враження від наукового рівня дисертаційної роботи та можуть бути використані здобувачкою у подальших дослідженнях.

Оцінка мови, стилю та оформлення дисертації

Дисертація та її розділи характеризуються єдністю змісту й форми. Роботу написано відкритим науковим стилем. У тексті дисертації зустрічаються повторення, орфографічні помилки і описки, останнє стосується і бібліографічного опису джерел. Проте, бібліографічний опис джерел відповідає вимогам. Використання термінологічного апарату засвідчує добре володіння автором специфікою тематики. Поданий в рукописі ілюстративний матеріал є достатньо інформативним.

Відповідність дисертації вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії»

Представлене на розгляд дисертаційне дослідження Гун Цзехун є завершеною науковою працею. Дисертація «Методичні засади реновації промислових будівель під готелі (на прикладі Китаю)» повністю відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому

постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44 та є завершеною, самостійною науковою роботою, отримані результати свідчать про глибоке оволодіння здобувачкою методикою наукових досліджень та можуть мати широке практичне застосування. Свої здобутки дисертантка регулярно апробовувала на конференціях українського і міжнародного масштабу, а також репрезентувала у публікаціях, надрукованих у фахових наукових виданнях. Наукові праці дисертантки повністю відповідають темі дисертації. Робота виконана з дотриманням правил академічної доброчесності.

Аналіз дисертаційного дослідження дозволяє зробити наступний **загальний висновок**: дисертація Гун Цзехун «Методичні засади реновації промислових будівель під готелі (на прикладі Китаю)», представлене на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», – ґрунтовне, завершене самостійне дослідження, що відзначається науковою новизною та виконане на високому рівні, а її авторка, Гун Цзехун, заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальності 191 «Архітектура та містобудування».

Кандидат архітектури, доцент,
доцент кафедри архітектурного
проектування та інженерії
інституту архітектури та дизайну
Національного університету
«Львівська політехніка»

Л.О. Шулдан

Підпис Л. О. Шулдан засвідчує
Вчений секретар
Національного університету
«Львівська політехніка», професор

Р.Б. Брилинський